

**ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА
«КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ
ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»**

Салій Наталія Євгеніївна

**ХОРЕОГРАФІЧНА КАРТИНА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ»
(за мотивами твору Oscar Wilde
«The Picture of Dorian Gray»)**

**Пояснювальна записка до бакалаврської роботи
(творчого проєкту на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 024 «хореографія»)**

Рівень вищої освіти БАКАЛАВР

Галузь знань 02 “КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО”

Спеціальність 024 “ХОРЕОГРАФІЯ”

Спеціалізація /освітньо-професійна програма/ “Класична хореографія”

Керівник:

Афанасьєв С. М.

Рецензент:

Білаш О.С.

Захищено на засіданні екзаменаційної комісії

Протокол № ____ від _____ р.

Голова комісії _____ П.І.Б.

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи реалізації творчого проєкту.	
1.1. Аналіз літературних та інших джерел.....	4
1.2. Характеристика джерела постановки.....	11
1.3. Процес виникнення творчого задуму.....	14
1.4. «Портрет Доріана Грея» у хореографічних постановках.....	14
РОЗДІЛ 2. Художньо-аналітичні відомості творчого проєкту	
2.1. Лібрето.....	20
2.2. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз.....	21
2.3. Композиційно - архітектонічна побудова.....	23
2.4. Сценарно-композиційний план.....	24
2.5. Дійові особи та їх характеристика.....	26
2.6. Вибір та опис музичного оформлення постановки.....	29
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33
ДОДАТКИ	35

ВСТУП

Нав'язливою ідеєю сучасного суспільства є молодість і краса будь-якою ціною, це робить боротьбу Доріана ще більш актуальною у сьогоденні.

Роман написаний у сучасному часі, плин подій якого розкриває важливі проблеми, пов'язані з культурними, соціальними та міжособистісними аспектами людських взаємин. Оскар Вайлд створює художні образи, які допомагають розкрити зв'язок між мистецтвом і внутрішнім світом людини. Розкриває філософські і наукові питання у сучасному погляді.

У романі межі достовірності плинні, оскільки реальність і вигадка своєрідно переплітаються. Примітно, що все, що розгортається в оповіді, залишається в межах правдоподібності та достовірності. Що додає потойбічного елемента в історію, як ця зміна ролей між Доріаном і його портретом.

Головна сюжетна колізія полягає в тому, як людина сприймає своє відображення у мистецтві. Важливі моменти твору, які мають композиційне значення, пов'язані з поглядом Доріана на його власний портрет та змінами, які відбуваються з героєм і відображаються у спогляданні портрету.

Мета роботи виявлення здатності творчо перетворювати отриманий досвід на основі засвоєних знань та навичок під час навчання, втілення їх на практиці під час виконання або створення хореографічного твору різних рівнів складності, формування власної творчої ідеї та її візуалізація.

Об'єктом нашої роботи є хореографічна постановка за мотивами О. Вайльда «Портрет Доріана Грея».

Предметом нашої роботи є характеристика танцювальних образів роману.

Відповідно до мети перед нами стоять такі завдання:

- проаналзувати літературні та інші джерела з поданої теми;
- охарактеризувати джерела постановки;
- дослідити сутність філософських проблем засобами хореографії;

- описати та дослідити внесок роману «Портрет Доріана Грея» у хореографічних постановках;
- розробити лібрето хореографічної композиції « Портрет Доріана Грея»;
- зробити-ідейно тематичний аналіз – форма, жанр та стиль;
- створити композиційно архітектурну побудову;
- сценарно-композиційний план;
- розібрати характеристику дійових осіб;
- описати вибір музичного оформлення постановки.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані наступні методи дослідження: аналітичний - для вивчення мистецтвознавчої літератури, що стосується досліджуваної проблеми; систематизація, класифікація та узагальнення - для визначення етапів побудови хореографічної композиції.

Наукова новизна роботи є оригінальність використання лексики класичного танцю та її гармонійному поєднанні з музичним матеріалом. Оригінальні ідеї у режисерській, сценографічній, композиційній роботах. Також у застосуванні авторських методів під час постановочної та репетиційної роботи з виконавцями.

Практичне значення дипломної роботи полягає в тому, що отримані результати дослідження можуть бути використані у навчальних курсах зі спеціальностей "Культурологія", "Історія і теорія культури", а також при викладанні навчальних дисциплін "Театральна майстерність" та "Хореографічне мистецтво" у вищих і середніх спеціалізованих навчальних закладах. Результати дослідження можуть також бути використані як теоретико-методологічний підґрунтя для підготовки спецкурсів і написання наукових праць з вказаної проблематики.

Апробація творчого проєкту. Одну частину даного творчого проєкту було оприлюднено на заліку з дисципліни «Мистецтво балетмейстера» у третьому/п'ятому семестрі. А саме п'ятий епізод з хореографічної картини

«Портрет Доріана Грея». Загальна робота буде представлена на практичному показі екзамену з дисципліни «Мистецтво балетмейстера».

Структура роботи включає в себе вступну частину, два розділи з підрозділами, висновки, список використаної літератури та додатки.

Загальний обсяг дипломної роботи становить 34 сторіноки друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи реалізації творчого проєкту

1.1. Аналіз літературних та інших джерел

Танцювальна композиція - це складно створений твір мистецтва, який включає в себе як музику, так і хореографічну лексику. Він характеризується специфічною структурою, об'єднаний центральною темою та сюжетом. Композиція танцю складається з різних елементів, включаючи драматургію, малюнок, ракурси. Ці компоненти працюють разом, щоб ефективно передавати думки та емоційний стан персонажів через їхні сценічні рухи, пози, жести та міміку.

У композиції танцю необхідно враховувати кілька факторів, таких як ідея, тема, музичний матеріал, сюжет, національність, обстановка, емоційна атмосфера та кількість виконавців. Фундаментальні принципи драматургії застосовуються, як до наративних танців, так і до ненаративних танців, які спрямовані на вираження різних людських емоцій (таких як радість, горе, любов, ревності, відчай) або характеристик (таких як довірливість, хитрість, підозрілість, безпека, безстрашність, боягузтво).

Наприклад А. Бойко описує, що закон, який керує танцем, передбачає, що всі п'ять компонентів повинні бути бездоганно інтегровані: експозиція, зв'язок, розвиток дії, кульмінація та розв'язка. Освоєння законів композиції та їхнє правильне застосування є складним завданням для хореографів балету.

Кожен танець має свою унікальну форму і не може бути побудований за стандартизованим шаблоном. Талант, креативність, досвід і технічне вміння хореографа відіграють важливу роль у створенні яскравого та самобутнього танцю, дотримуючись принципів побудови танцю.

Експозиція служить вступом до танцю, дозволяючи глядачам досягнути суть вистави. Вона може бути або чітко визначена, або навмисно неоднозначна для танцівників і, надаючи розуміння, їхнім характерам. За допомогою стилю, виконання, костюмів і декорацій експозиція встановлює епоху і місце танцю.

Тривалість хореографічного номера залежить від обраної режисером мети. Розрізняють два види експозицій - просту і розгорнуту. Проста експозиція передбачає відкриття лаштунків, показ людей або декорацій на сцені. У розширеній експозиції нічого немає. Зав'язка, помітна чи непомітна, означає початок дії та встановлення конфліктів, які поступово ведуть до кульмінації протягом усього розвитку сюжету.

Етапи розвитку дії становлять ту частину хореографічного твору, де розгортається конкретна дія. Кількість етапів і їх тривалість визначаються динамікою розгортання сюжету, причому кожен етап поступово посилює динаміку, що веде до кульмінації.

Розвиток дії може бути поступовим, силовим або затяжним. Зрештою, кульмінація є вершиною розвитку хореографічного номера. На вершині вистави сюжет розгортається з підвищеною інтенсивністю, а зв'язки між акторами підносяться до найвищого емоційного піку. Цей момент можна описати, як вражаюче, видатне втілення танцю.

Засобом передачі змісту танцю, розкриття образів і характерів дійових осіб виступає мова танцю — найважливіший елемент хореографічних творів. Ми називаємо це танцювальним текстом, який має бути зрозумілим навіть без читання супровідного лібрето. Особливо, коли діти виконують танець, їм важливо зрозуміти текст, який вони зображують.

Крім того, танцювальний малюнок, четвертий компонент хореографічного твору, охоплює рухи танцівників на сцені та уявний шлях, який вони прокладають, включаючи різні танцювальні фігури. Геометричні фігури, такі як кола, еліпси, паралельні лінії, діагоналі, квадрати, трикутники та спіралі, є важливими як для танцюристів, так і для сцени, оскільки вони утворюють основу танцювального малюнка.

Перспектива, п'ятий і останній елемент хореографічного твору, стосується точки зору, з якої глядачі спостерігають за танцівниками. Це може включати *en face*, а також різні ракурси, як-от *croisee*, *efface* та *arabesque* в 1-й, 2-й, 3-й і 4-й позиціях.

Танець, як вид мистецтва, існує в царинах часу та простору. Час визначається тривалістю музики і, відповідно, тривалістю самого танцю. Простір відноситься до фізичної області, в якій розгортається танець. Побудова танцю на сцені відбувається за певними законами, схожими на створення візуальної композиції.

Хореографічний текст містить у собі танцювальні рухи, жести, пози, міміку. Саме завдяки поєднанню цих елементів танець набуває форми та утворює цілісну композицію. Текст танцю складається з кроків, статичних і динамічних поз, жестів, міміки та кутів, під якими вони виконуються. Однак надзвичайно важливо, щоб усі ці компоненти керувалися центральною думкою, щоб вони справді становили танцювальний текст.

Коли компоненти збираються механічним способом, їхнє значення втрачається. Суть танцю полягає в розташуванні та русі танцівників на сцені. Уважно спостерігаючи за ними та зосереджуючись виключно на їхньому просторовому розташуванні на сцені, ми можемо задокументувати ці рухи на папері, таким чином зафіксувавши візуальне представлення танцю.

Зображення танцю, як і вся композиція, має відповідати центральній концепції хореографічного твору – емоційному стану персонажів, який передається через їхні дії та жести. Тому при дослідженні візуальної репрезентації вкрай важливо визнати нерозривний зв'язок між зображенням танцю та текстом, що його супроводжує. Візуальне представлення має ефективно передавати основну ідею танцю (запланований сюжет), логічно розвиваючись і посилюючи яскраве вираження танцю на сцені.

Концепція танцювального малюнка заснована на уявленні про те, що кожен малюнок пов'язаний з попереднім і повинен служити продовженням від нього. Ця логіка зумовлена завданнями хореографа. У певних випадках хореограф може переривати одну сцену та переходити до іншої, щоб створити відчуття хаосу на сцені, особливо коли танець вимагає демонстрації хвилювання, хвилювання або якогось елемента.

Структура сюжету може бути симетричною або асиметричною залежно від бачення режисера. У масових танцях увага приділяється малюнку, який повинен захоплювати глядача, не відволікаючи, передаючи при цьому основну думку хореографічного номера.

Розвиток картини має йти по траєкторії від простоти до складності, досягаючи свого піку в момент кульмінації. Потім він має перейти до нового зразка відповідно до музичного матеріалу. Танець, відповідно до картини, розвивається разом з музикою, то сповільнюючись, то прискорюючись, затихаючи і посилюючись.

Організація рухів танцівників досягається за допомогою мистецтва танцювальної хореографії, яка спрямована на систематизацію та структурування їхніх дій. Головне завдання хореографа — переконатися, що танцювальна модель ефективно передає основні думки, настрої та характери, закладені у виставі. Хоча візуальні елементи танцю повинні бути різноманітними та захоплюючими, вони ніколи не повинні затьмарювати основну ідею. Натомість вони мають покращити розуміння глядачем основної концепції танцю.

Композиція танцювального малюнка цілком залежить від музичного матеріалу, на якому він заснований. Він повинен відображати характер, стиль, темп і ритм музики, встановлюючи гармонійний зв'язок між двома видами мистецтва. Танцювальна композиція повинна слугувати відповідним вираженням музичної форми та наміру композитора.

Танцювальний малюнок повинен точно передавати темп і динаміку музичного твору. На швидкість руху і розташування виконавців на сцені впливає темп, який також формує загальний характер вистави.

Виразність у танці можна передати також динамікою і темпом. Подібно до того, як музичний твір має повторювану тему, те ж саме має бути присутнім у візуальних елементах танцю, чи то в хореографії, чи в використаній лексиці. Ця повторювана тема може бути фрагментом або окремою деталлю. Перехід відіграє важливу роль у з'єднанні різних рухів у цілісну послідовність. У той

час, як переходи мають плавну та постійно мінливу форму, самі рухи залишаються статичними.

Видалення переходу з танцю може не змінити його суті, але заміна руху може повністю змінити весь танець. Переходи можуть відрізнитися за складністю та інтенсивністю, причому деякі думки розвиваються ще до початку фактичного руху. При створенні танцю дуже важливо враховувати танцювальну мову, оскільки вони складно переплітаються між собою і не можуть бути розділені.

Завдяки спрощенню малюнків і застосуванню лаконічного підходу танцювальні рухи стають складнішими, тоді як танці, які покладаються на динамічні малюнки, містять менше рухів, часто статичні. На розміщення танцю на сцені впливають різні фактори, але першочергове завдання хореографа визначає його поширення.

Хореограф повинен вміло спрямовувати увагу глядача на найважливіші моменти танцю. Є кілька технік, які можуть покращити сприйняття глядачем вистави, наприклад, зміна перспективи, включення рухів рук, зміна напрямку руху, маніпулювання швидкістю та використання контрасту.

У царині хореографії використання контрастних елементів служить динамічним інструментом для виразної комунікації. Важливо знайти баланс між простотою та складністю, щоб привернути увагу глядача, не перевантажуючи його. Сценічна хореографічна композиція охоплює безліч зовнішніх і внутрішніх рухів, кожен з яких пронизаний психологічними нюансами і тональним забарвленням. Незалежно від обраної теми обов'язковою є її втілення в реальні сценічні образи.

Цілісний і взаємопов'язаний характер усіх елементів (мова, музика, акторська гра, дизайн, драматургія, мисленневий процес, психологічний вплив тощо) становить основу загального сценічного образу хореографічного твору. Кожен хореографічний твір має свій виразний стиль, образ, самобутність. Будь то поет, письменник, художник, режисер чи хореограф, мета кожного митця

— відтворити атмосферу епохи, яку вони зображують у своєму мистецькому середовищі.

1.2. Характеристика джерела постановки

У романі О. Вайлда «Портрет Доріана Грея» межі достовірності плінні, оскільки реальність і вигадка своєрідно переплітаються. Історія обертається навколо Доріана Грея, молодого та привабливого чоловіка, який служить музою для портрета-шедевра художника Безіла Холварда. Однак під впливом лорда Генрі Воттона, проповідника гедонізму, Доріан перетворюється на нерозкаяного егоїста та шукача насолод, який опускається до життя пороку.

Примітно, що все, що розгортається в оповіді, залишається в межах правдоподібності та достовірності. Що додає потойбічного елемента в історію, так це зміна ролей між Доріаном і його портретом. У той час як Доріан залишається незмінним на вигляд протягом вісімнадцяти років, портрет бере на себе тягар старіння, несучи на собі сліди часу, пристрастей і пороків.

Розповідь про падіння молодого дворянина Доріана Грея, який зіпсувався під впливом виснаженого лорда Генрі, розгортається на тлі розкішних кімнат, прикрашених старовинними гобеленами, квітучої оранжереї, що рясніє орхідеями, тьмяно освітлених кабінетів, що приховують таємницю - відділення, що містять як отруйні суміші, так і не менш отруйну літературу.

Обожнювання вишуканих предметів аристократичних салонів, художнє зображення морального занепаду, яке слугує раціоналізації цинічних думок і злих вчинків героїв, утверджує цей роман, як взірець декадентської прози. Стисла передмова слугує нагадуванням читачам, що доктрина естетизму є суттєвою основою, через яку слід інтерпретувати роман, як це було задумано автором.

Передмова, що складається з двадцяти п'яти розумних і витончених афоризмів, слугує тезисним формулюванням складної системи ідей, викладених у діалогах роману. Хоча передмова не пов'язана з основним

текстом, вона підкупує своєю оригінальністю та експресивністю. Примітно, що ці афоризми цілком узгоджуються з унікальною манерою письма О. Вайлда.

Крім того, передмова та роман вступають у власний діалог, чергуючи згоди та протиріччя. Завдяки використанню відшліфованих і лаконічних фраз естетична програма О. Вайлда досліджується та випробовується в художньому царстві роману.

У передмові до роману чітко представлена ідея про те, що занепад мистецтва тісно пов'язаний із занепадом мистецтва обману, як прикладом і обґрунтуванням є еволюція актриси Сибіли Вейн. Коли вона закохується в Доріана, її справжні емоції призводять до різкого «занепаду мистецтва брехати», що призводить до трагічної трансформації. Сибіла, яка колись була вмілою актрисою, починає грати погано, навіть привертаючи увагу добросердного Холварда. Вона говорить святотатські слова, стверджуючи, що мистецтво є лише слабким відображенням справжнього кохання, і Доріан жорстоко відкидає його. У передмові поняття «прекрасне» і «Краса» підносяться на найвищий рівень важливості. Вчення лорда Генрі та його втілення Доріана, здається, ідеально узгоджуються з цією ієрархією цінностей.

Принадність фізичної привабливості Доріана служить виправданням його негативних якостей і темних моментів його життя. Однак покарання настає лише тоді, коли він наважується завдати шкоди чомусь прекрасному – витвору мистецтва. Краса, втілена в мистецтві, поза часом, тому головний герой зустрічає свою смерть, а прекрасне продовжує існувати, подібно до завершення шедевратора художника.

Здається, це узгоджується з теоретичними переконаннями автора. Але розв'язку роману можна трактувати дещо інакше. Бездиханне тіло Доріана слуги впізнають лише по перстнях на пальцях. Зовнішній вигляд померлого Доріана за своєю суттю непривабливий, і навіть у системі цінностей естетизму це можна розглядати як покарання, яке він несе за свої злочини

Безліч скоєних правопорушень не обмежувалася одним лише нападом на портрет, про що свідчать численні сліди, залишені на обличчі головного героя. Загальну природу злочинів Доріана можна описати, як втілення аморальності, що характеризується повною відсутністю моральної турботи.

Прямо протилежно власним намірам, письменник, засуджуючи естетичні симпатії митця, не лише зображує душевні потрясіння свого героя, а й змушує його зіткнутися з наслідками своїх вчинків. Доріан, який сповідує принципи нового гедонізму, не тільки переступає неписані моральні закони, а й порушує усталені правові норми. Хоча в романі явно не аналізуються недоліки англійської соціальної структури, його творець не цурається визнати її недосконалість.

Таким чином, незважаючи на припущення автора, пороки і чесноти не зовсім фігурують як «матеріал творчості». Як це часто буває у відносинах мистецтва з нормативною естетикою, Вайлд інколи ненавмисно суперечив своїм власним теоретичним твердженням і перевищував власні рамки, встановлені ним у своїй художній практиці. Коли естет пише роман, його естетизм виражається зовсім не у формальній структурі роману, а в тому, як у творі зображено і описано людину – естет-мислитель, який розкриває власну сповідь.

Вайлд написав естетичну трагедію, яка містила в собі предтечі його власної трагедії. Доріан піднімається або спускається від життя до мистецтва, а від мистецтва назад до життя.

Кожна подія, як і кожен герой книги, має приховану естетичну складову, якою вимірюється результат певної події чи персонажа. Безіл Холворд завершив «Портрет Доріана», і лорд Генрі почав шукати душу юнака. Хоча О. Вайлд сказав у передмові до роману: «Те, що мистецтво прагне, — це розкритися людям і приховати художника». Холвард хвилювався, що портрет показав його кохання до Доріана надто відкрито, і Доріан тоді б занепокоєвся, що він розкрив його природу.

1.3. Процес виникнення творчого задуму

Робота над створенням окремого танцювального номера або великої хореографічної постановки завжди починається з задуму. Відповідь на питання про те, як народжується задум, є досить складною. Ймовірно, задум має різні етапи свого розвитку, іноді навіть неусвідомлювані та нефіксовані у свідомості хореографа. Деякі починають з загального образу танцю і потім деталізують його. Інші, навпаки, мають яскраву уяву про певну сцену, момент або характер майбутнього твору, і потім розробляють його композиційну цілісність.

Однак, в основі задуму завжди повинне бути важливе життєве питання або проблема, яка цікавить сучасного глядача.

Таким чином, задум включає тему й ідею, на основі яких потім створюється хореографічний твір, що втілюється у програмі з сюжетом і фабулою.

У роботі над постановкою спочатку була обрана певна сцена і потім на її основі складена детальна композиційна цілісність.

Причина обраної теми - перегляд двоактного балету «Образ Доріана Грає» у Чеській Республіці. Попри те, що театр і балетна трупа доволі невеликі, справило особливе враження масштаб виконаної роботи у всіх сферах. Балет поставлений, на мою думку, ідеально за мотивами твору О. Вайлда, музичний матеріал, костюми, декорації, освітлення, акторська майстерність та виконавська – усе на вищому рівні. Після перегляду якого було обрано тему для майбутнього проекту.

1.4. «Портрет Доріана Грея» у сучасних хореографічних постановках

За словами балетмейстера Захарова Р.В., поняття «імідж» охоплює, як унікальні якості особистості, так і її взаємини з навколишнім світом. Ці стосунки демонструються через дії та вчинки, на які впливає драматичний наратив. У царині мистецтва термін «образ» часто вживається разом зі словом

«художній», оскільки він стосується естетики. Художній образ — широке поняття в художній творчості, що представляє собою відтворення, інтерпретацію і розвиток життя шляхом створення предметів, що мають естетичний вплив. У сфері хореографії образ розуміється, як повне вираження емоцій, думок і характеру людини за допомогою танцю. Фігуративний танець багатий змістом, емоціями та внутрішнім значенням. Створення хореографічного образу передбачає зображення дій або персонажів за допомогою танцю. Без образів танець стає просто демонстрацією техніки, набором безглузких рухів. У фігуративному танці техніка піднесена і служить виразним засобом розкриття змісту.

Створення хореографічного образу – складний процес, який передбачає співпрацю митців різних дисциплін. Хореографічне мистецтво охоплює різні форми художнього вираження, такі як музика, хореографія, драма та пантоміма. Проте основну роль у формуванні хореографічного образу відіграє сама хореографія.

Кожен вид мистецтва, адаптований до вимог хореографії, стає невід’ємним елементом хореографічного образотворчого мислення. Унікальність хореографічної образності полягає в її розвитку через танець і втіленні характерів через ці танцювальні образи.

Зміст хореографічного образу тісно переплітається із загальним драматургічним задумом танцю, який у процесі творчості збагачується музично-образотворчими та пластичними характеристиками. Разом ці елементи утворюють нову єдність музики, образотворчого мистецтва, драми та пантоміми.

Коли єдність художнього сприйняття досягається без порушення цілісності пластичного образу, утворюється синтез, у якому жодна сторона образотворчої специфіки не домінує над іншою. Наприклад Богдан Струтинський і Вадим Прокопенко показали свою постановку в Київському театрі оперети, засновану на мюзиклі «Доріан Грей» угорського композитора Mátyás Varkony.

Чотири роки тому, вони дали можливість побачити цю постановку в Національному театрі оперети та музичного театру в Будапешті під час прем'єри на сцені Kálmán Imre. Протягом трьох років велася велика підготовка, включно з отриманням ліцензії на твір, створенням нового аранжування композитором, модифікацією складу оркестру відповідно до великої сцени, перекладом сценарію українською мовою (виконано мистецтвознавцем і перекладачем Яною Іваницької), вивчаючи музичну, вокально-танцювальну складові, а також розробляючи декорації та костюми.

Вкладення часу, грошей і зусиль у постановку не пропали даремно, адже мюзикл вийшов грандіозним за масштабом. У ньому брали участь великий симфонічний оркестр, численні вокалісти, хористи та артисти балету, створюючи цілісне враження, коли сцени плавно переходили одна в іншу. Не було окремих вокальних чи танцювальних виступів, статичних чи бездіяльних моментів.

Видовище підсилювалося двосторонньою декорацією, яка з одного боку представляла дворівневий особняк, а з іншого — колосальний каркас-арку. Ці декорації швидко трансформувалися за допомогою сцени, що оберталася, а якісний звук і сучасне освітлення сприяли візуальному ефекту. Крім того, сценічні ліфти сприяли швидкому виходу акторів, забезпечуючи плавний перехід між сценами.

Дизайнерські костюми, прикрашені зображеннями відомих картин, додали додаткову глибину персонажам. Ці костюми носили як зовні, так і всередині, символізуючи автентичність і щирість персонажів з одного боку, і удаваність і хитрість з іншого. Від першої сцени і до останньої захоплююча музика Mátyás Varkoni огортала глядачів, ефектно передаючи настрій, риси, наміри та внутрішні емоції кожного героя.

У моменти, коли Доріан і Сибіла вперше зустрічаються і глибоко закохуються, тут лунає велика кількість поетичних виразів і гармонійних мелодій. Ці дві людини, як Ромео і Джульєтта, поглинені надзвичайною інтенсивністю їх початкового зв'язку.

Однак після трагічного самогубства Сибіли музика зазнає глибокого переходу від ліричної до бурхливої, що відображає перехід від романтики до жахливої драми. У наступному сні Сибіла уявляє Доріана своїм нареченим, який тримає вуаль, яка служить гострим нагадуванням про їхнє минуле кохання.

Коли лорд Генрі виходить на сцену, музика набуває яскравого й ритмічного характеру, оповита атмосферою зради та зловісних вчинків. Висока та струнка фігура актора, що супроводжується гострими рисами обличчя, холодним і проникливим поглядом, плавною та непередбачуваною поведінкою.

Серед різноманітних сильних моментів п'єси сцени з матір'ю Сибіли, місіс Вейн, виділяються як особливо драматичні. У першій сцені Сибіла зізнається комусь у коханні, через що її мати відчуває страх за майбутнє доньки. Місіс Вейн відчайдушно намагається захистити свою доньку від можливого розбитого серця, благаючи її бути обережнішою та прийти до тями. Друга сцена демонструє наслідки божевілля місіс Вейн після смерті її дочки. Емоційно побита і змучена, вона блукає, везучи дитячу коляску з лялькою, яка символізує її втрату. Через поєднання пластики та щемливої пісні актриса майстерно зображує неймовірний біль, який відчуває мати, яка втратила будь-який сенс у житті. Хоча п'єса містить багато гумористичних та іронічних моментів, незабутнє враження справді залишає сцена відчаю «Доріана Грея». Ця незабутня вистава відбувається в Київському національному театрі оперети. Артисти вміло виконали міміку та жести, щоб передати різні емоції, такі як нудьга, захоплення, розчарування, байдужість, здивування та занепокоєння, залежно від новин, які вони отримують. Ця захоплююча вистава завжди викликає посмішки та співчуття

Музична постановка Театру оперети, як і «Портрет Доріана Грея» Оскара Вайлда, досліджує конфлікт між красою та мораллю. Він заглиблюється в дихотомію між душею та тілом, розкриваючи справжні думки та почуття людей разом із прихованим, альтернативним світом. Пошук сенсу

існування та дослідження життєвих і морально-етичних цінностей є центральними темами, а також досягнення людської мети в цій сфері.

Сьогодні в театрі та кіно популярно зображувати негативних героїв спокусливими красенями (яким все під силу). Лорд Генрі, якого грає Арсен Курбанов, до кінця п'єси стає потворним, огидним і слабким.

Творці мюзиклу не стають на бік зла і не заграють із потойбічним світом, а показують, що тих, хто продає душу дияволу, чекає неминуче та жахливе покарання. Центральним зображенням сценографії є велика рамка, в середині якої на полотні як засіб відеопроєкції постає портрет головного героя. Образ поступово змінюється, стаючи потворним і огидним, а також розмовляє з Доріаном, застерігає його не впасти і лякає карою, але він не хотів чути і бачити, що зовнішня краса і насолода його тілом стали сенсом його життя.

У фіналі герой розкається у своїх гріхах і навіть попросив у Бога пробачення: «Ой, яка ціна ... Бог мене тепер карає. Картину треба знищити, бо це не картина, це чудовисько." Але Доріан зайшов занадто далеко. На портреті він не тільки бачить потворного старого (як у романі та його численних екранізаціях), але й пекло, яке поглинає його.

Олексій Кириллов спритно веде маршрут свого героя: він поступово перетворюється з невинного маленького хлопчика (закоханого, сповненого мрій і надії на щасливе майбутнє з Сибілою Вейн) у безжального і жорстокого.

Отже, мюзикл «Доріан Грей» Київської оперети спонукає до роздумів над вічними питаннями, поєднуючи в собі різні жанри – мелодраму та філософську алегорію, комедію та трагедію і навіть кінематографічну містику та жахи.

Також є відома постановка класичного балету «Образ Доріана Грає», яка відбулась у березні 2022 року, а саме у Moravske divadlo Olomouc Чеській Республіці. Лібрето за мотивами роману О. Уайда. Композитор Aniello Mallardo Хореографія та режисура Paul Chalmer. Їм чудово вдалось передати атмосферу літературного твору, музична тема неймовірно гармонійно підкреслювала увесь жар, містику, страхи, та емоції героїв.

Отже, тема цього твору неодноразово була висвітлена у різних театральних діях. Вона і надалі залишається актуальною та цікавою у сьогоденні.

РОЗДІЛ 2

Художньо-аналітичні відомості творчого проєкту

2.1. Лібрето

Використання лібрето, як літературної основи хореографічного твору, тобто викладу сюжету балету у програмі вистави, допомагає глядачу краще зрозуміти події.

Лібрето стало невід'ємним літературним супроводом, який пояснює розвиток дії оперної вистави.

Без загального викладання літературної частини - сюжету балету, без характеристики персонажів, без чіткого представлення конфлікту та опису причин, що його спричиняють, балет як сценічне дійство або твір стає є рідкістю, а за думкою багатьох теоретиків та балетмейстерів, навіть неможливим.

Загальний обсяг лібрето, як майбутньої програми балету, може бути різним: від одного речення до великої рукописної праці. Деякі балети створюються лише на основі одного вислову, тоді як інші, як "Спартак", "Ніч на Різдво", "Лісова пісня", "Лілея", мають великі літературні масштаби.

Лібрето є основою твору і дає можливість постановникам балету реалізувати свої творчі задуми. Лібрето представляє програму балету, на основі якої розробляється сценарний план з урахуванням всіх композиційних рішень.

Для глядача лібрето є основою для складання супровідної програми, яка дозволяє краще ознайомитись з драматургією балету.

Лібрето:

Безіл – художник і друг лорда Генрі, пише портрет неймовірного красеня Доріана Грея, який ще зовсім юний, і одночасно веде з ними бесіду. Художник та лорд Генрі зачаровані його вродою. Коли ж Безіл робить останній штрих Доріан говорить: « Якби цей портрет старів, а я завжди міг залишатись таким яким є!». Художник дарує йому портрет.

Головний герой разом з лордом Генрі починає вести світське життя і закохується у Сибілу Вейн, акторку. Вона також закохавшись, вже не може прекрасно грати, але Доріан був закоханий у її героїнь, а не у неї. Актриса скоює самогубство. На портреті з'являється гордовита посмішка.

Наступні роки він забувається у притонах та мистецтві.

Через довгий час Безіл прагне повернути Доріана на вірний шлях, але той розкриває таємницю портрета, звинувативши у цьому художника. Не витримавши тиску вбиває друга.

Після кількох невдалих спроб змінити усе Доріан пронизує портрет ножем, яким вбив друга і сам перетворюється на стару потвору, а портрет повертає свій первісний вигляд.

2.2. Форма, жанр, стиль. Ідейно-тематичний аналіз

Поняття "тема", "ідея", "сюжет", "фабула" в хореографії в основних своїх рисах не відрізняються від загальних культурологічних понять. Наприклад Бугаєць Н. автор навчально-методичного посібника для студентів-хореографів спеціалізації «Хореографія» мистецтво балетмейстера описує що:

Тема - це основна суспільна проблема, що поставлена творцем. Або тема - це той життєвий матеріал, який лежить в основі хореографічного твору.

Ідея - думка, заради виразу якої відбирається тематичний матеріал, і створюється постановка. Ідея подається через її живих носіїв, через показ вчинків, взаємовідносин дійових осіб, розвитку і зіставлення їхніх характерів.

Кожен епізод, кожен образ і навіть просто окрема деталь повинні брати участь у її розкритті. Тему і ідею завжди розглядають у єдності, як ідейно-тематичну основу твору.

Зміст - неодмінна умова життя твору. Без змісту немає мистецтва. У творі зміст розкривається через сюжет або сюжетну драматургію.

Сюжет - система подій, за допомогою яких автор утілює суспільні конфлікти, розкриває характери героїв у діях, вчинках та взаємовідносинах між собою. Сюжет риси життєвого процесу, що формує людину. Він історичний і може бути зрозумілим у зв'язку із тими конкретними суспільно-історичними умовами, які його породили.

Завдання сюжету: виявити внутрішній світ людини, його думки й почуття. У сюжеті обов'язковий конфлікт. Конфлікт зіткнення, звада, розбіжність, суперечка.

Форма – хореографічна картина.

Жанр – філософський роман.

Стиль – класичний танець.

Час дії (рік написання) – 1890 рік.

Місце дії – Англія.

Тема – історія життя і смерть юного красеня Доріана Грея.

Ідея – велич справжнього мистецтва.

Фантастичний рушій сюжету — портрет головного героя.

Сюжет (скорочений):

Захоплений ідеями нового гедонізму, які проповідує лорд Генрі Воттон, Доріан віддається насолодам, переносючи моральну відповідальність на свій портрет. Він обставляє свій дім розкішю, колекціонує різні цінності, відвідує різні притони і занурюється в потайні пристрасті. Проте, покинувши моральні принципи, він відчуває духовне спустошення, яке призводить до його руйнування. Врешті-решт, лише зі смертю настає "золота рівновага".

Надзавдання – не завжди сутність відповідає дійсності.

Конфлікт - між мистецтвом і мораллю, між красою і мораллю.

Наскрізна дія – конфлікт головного героя, між прагненням до краси та душевною потворністю.

2.3. Композиційно - архітектонічна побудова

Композиційний план - це детальний сценарій хореографічного твору, який включає режисерську розробку сюжету. В програмі майбутнього твору закладається схема, яка розвивається у композиційному плані. У ньому визначається, як буде розв'язуватися ідея і тема твору, як розкриватимуться образи дійових осіб, як хореографічні образи набуватимуть зримих рис. Також розробляється дія, через яку розкривається характер героїв, і вказується місце і час дії кожного епізоду. Композиційний план є режисерським рішенням майбутнього твору і включає завдання для композитора, художника та всієї творчої групи. Він може бути порівняний з режисерським планом. Робота над композиційним планом є трудомісткою, оскільки вимагає вивчення різних архівних матеріалів, історичних документів, творів мистецтва. Композиційний план має включати і технологію балетмейстерської роботи, яка враховує фізичні можливості виконавців.

Для написання композиційного плану потрібно знати загальну тривалість кожної композиційної варіації або комбінації. Створення композиційного плану є творчою роботою, оскільки вимагає уяви про музику, хореографічний текст, декораційне оформлення.

Композиційний план складається з трьох частин: ідейно-тематичного, музично-драматургічного та постановочного. Розробка композиційного плану відбувається поступово і потребує постійного корегування. Роботу рекомендується починати з визначення ідейно-тематичної основи

майбутнього твору, а потім переходити до аналізу музичного супроводу та постановки танцю.

Експозиція – майстерня Безіла – створення портрета Доріана Грея.

Зав’язка – фатальна фраза Доріана Грея.

Розвиток подій

– кохання і смерть Сибіли; – портрет це відзеркалення душі Грея;

– Доріан втілює ідеї гедонізму лорда Генрі;

– вбивство Безіла;

Кульмінація – замах на портрет.

Розв’язка – смерть Доріана Грея.

2.4. Сценарно-композиційний план

Сценарно-композиційний план - (порядок та назви епізодів, їх тривалість, зайняті виконавці, можливі примітки щодо художнього оформлення, технічного забезпечення та інші деталі) використовується для ретельного викладення сюжету та опису всіх танців та мімічних сцен у балеті. Він допомагає уточнити всі деталі від характеристик персонажів до конфліктів і внутрішніх ліній вистави.

Сценарно-композиційний план включає в себе дії, картини, сцени та епізоди, які складають акти балету. Цей план допомагає всім учасникам постановочного процесу зрозуміти, як буде відбуватись робота над виставою. Важливо вказати послідовність та тривалість кожної частини, музичні фрагменти, зайнятих артистів та інші деталі. Чіткий план допомагає автору балету виправити помилки та забезпечує злагодженість у роботі всіх учасників.

Епізод	Учасники	Музика	Світло	Трива лість
Майстерня художника. Знайомство героїв	Безіл, лорд Генрі, Доріан, дама в чорному	«Aquarium» Каміль Сен-Санс	Тепле оражеве (весняне), з переливами	2:30
Кахання і смерть Сибіли	Доріан, Сибіла	«Charms» Абель Коженцовський	Ніжно-блакитне	3:06
Гедонізм	Доріан, 6 дівчат	Уривок одалісок з опери «Запарожець за Дуаєм» Семен Гулак- Артемовський	Червоне, напівтемрява	4:20
Вбивство Безіла	Доріан, Безіл, дама в чорному	Уривок проповіді з балету «Есмеральда» Цезар Пуні	Напівтемрява, луч	5:22
Смерть Доріана	Доріан, Лорд Генрі, Сибіла, Безіл, дама в чорному	«Danse Macabre» Каміль Сен-Санс	Напівтемрява, луч	7:10

2.5. Дійові особи та їх характеристика

Головний герой - *Доріан Грей* є онуком лорда Кельсо, який був багатим, але скупим. Його мати, Маргарет Девере, була красунею, яка закохалася в бідного офіцера і вийшла за нього заміж. Проте, кілька місяців після їхнього весілля, офіцера підступно вбили на дуелі. Незабаром після народження Доріана, Маргарет також померла.

На початку роману Доріан був дуже приємним двадцятирічним молодиком. Його головною перевагою була врода. Він був скромним, чуйним, непогано грав на фортепіано. Леді Брендон, розповідаючи Холварду про Доріана, описувала його як неробу, який іноді був страшенно нечуйний. Це була перша сходинка падіння Доріана, адже лінощі можуть призвести до нудьги, з якої можуть виникнути різні проблеми. Під впливом лорда Генрі, Доріан вирішив виправдати своє негідне життя новою філософією.

Коли Доріан закохався, це почуття стало переломним моментом, що виявило його негідну вдачу. Разом із коханням герой приносить своїй обраниці смерть. Доріан вирішив одружитися з юною талановитою актрисою Сибілою Вейн. Однак раптом дівчина втратила свої акторські здібності, і з'ясувалося, що Доріан любив не її, а мистецтво. Справжні почуття Сибіли його не цікавили. В історії із Сибілою Доріан постає байдужим, егоїстичним, зверхнім, бездушним.

Доріан Грей двічі вирішував відмовитися від ганебного способу життя: уперше після самогубства Сибіли, удруге – після випадкової смерті її брата, який міг розкрити таємницю портрета. Він навіть почав виправлятися, шляхетно не занапастивши наївну Гетті Мертон. Однак у першому випадку Доріан змінив своє рішення під впливом лорда Генрі, а в другому, побачивши, що замість змінитися на краще портрет став ще огиднішим, замислився. У Доріана Грея була можливість жити подвійним життям серед таких самих лицемірів, як він. Відвідував брудні притони, курих опіум, але "не нехтував думкою суспільства й дотримувався пристойності". Щоправда, для цього

довелося вбити Холварда, якому він необачно показав "обличчя своєї душі", а потім Доріан Грей вирішив знищити "один-єдиний і то слабкий – доказ" і став причиною самогубства хіміка Кемпбела, якого змусив знищити труп. Він постійно боїться викриття і вирішує знищити свій портрет, що є доказом його злочинів.

Опис героя: "Повернувшись убік, я вперше побачив Доріана Грея. Коли наші очі зустрілись, я відчув, що блідну. На мить мене поиняв інстинктивний страх. Я збагнув – переді мною така чарівна врода, що може поглинути всю мою душу, все моє єство, ба навіть усе моє мистецтво, коли я тільки піддамся її чарам", "Лорд Генрі подивився на нього. Так, безперечно, цей юнак – з ніжними обрисами ясно-червоних уст, чистими блакитними очима, золотистими кучерями – був надзвичайно вродливий. Його обличчя чимось таким одразу викликало довіру. З нього промовляла вся щирість юності, вся чистота юнацького запалу. Бачилось – життєвий бруд ще не позначив його своїм тавром", "Усвідомлення своєї власної вроди спало на Доріана, як одкровення. Він ніколи не помічав її раніше! Безілові компліменти здавались йому просто чарівною даниною дружби — він слухав їх, сміявся і забував про них. Вони не впливали на його душу. Та от прийшов лорд Генрі Воттон зі своїм дивним панегіриком юності, зі своїм моторошним застереженням про її тлінність. Це одразу розворушило Доріана...". [2]

Лорд Генрі Воттон у романі "Портрет Доріана Грея" – це ідеолог, який розгортає перед головним героєм філософію гедонізму і є втіленням філософії насолоди.

Він старший за Доріана Грея на десять років. Це багатий, витончений естет, який кохається у красі й відмежовується від потворного у житті. Він стає цинічним і байдужим до всього, крім краси. Лорд Генрі не замислюється над наслідками своєї поведінки і проповідує вседозволеність.

Його філософія: «...Впливати на когось — це означає віддавати комусь власну душу». «Мета життя — розвиток власного «Я», «якби кожна людина проживала все своє життя повністю й цілковито, даючи вияв кожному почуттю, вираз кожній думці, втілюючи кожна свою мрію...»; «єдиний спосіб позбутися спокуси — піддатися їй»; «яскраві барви, краса, радість життя — ось що має викликати симпатії людини»; «горе — це бридке й відразливе, воно надто гнітить нас»; «співчуття болю — це страшенно щось нездорове»; «страх перед суспільством, що є основою моралі, страх перед Богом, що є таємницею релігії — ось що владарює нами»; «живіть своїм життям!.. Нічого не промініть, шукайте завжди все нових вражень. І не бійтеся нічого». «Повністю реалізувати своє єство — ось для чого існує кожен із нас». «Новий гедонізм — ось що потрібно новому світі»; «Єдина страшна річ на світі — нудьга — це єдиний гріх, за який нема прощення». [2]

Опис героя: "Доріан Грей спохмурнів і одвернув голову. Він не міг не вподобати цього високого стрункого молодика, що стояв поруч. Це романтичне смагляве обличчя і стомлений вигляд збуджували цікавість. Було щось несказанно-принадне в його низькому м'якому голосі. Навіть ці руки — холодні, білі, подібні до квітки, — мали своєрідні чари. На звук його голосу вони мелодійно рухались і, здавалося, теж промовляли щось по-своєму. Доріан відчував острах перед ним і соромився цього остраху". [2]

Художник Безіл Холвард служить мистецтву і творить красу. Він обожає Доріана і стає йому другом. Для Холварда етика і естетика невіддільні. Він намагається утримати Доріана від спокус і попередити його про можливі наслідки.

Сибіла Вейн — 17 річна дівчина, у яку закохався Доріан Грей. Вона була талановитою актрисою, але коли вона закохалася в Доріана, втратила інтерес до мистецтва. Доріан відштовхнув її, кили вона не змогла відтворити кохання на сцені, і покінчила життя самогубством.

Опис героя: "...на сцену ступила Сибіла Вейн. Вона й справді була дуже гарна – лорд Генрі навіть визнав у думці, що таку вроду йому рідко доводилось бачити. В її сором'язливій грації і боязкому виразі очей було щось від молодого сарни. Легка барва, наче тінь троянди в срібному дзеркалі, заграла на щоках дівчини, коли їй передався щирий запал залюдненої зали. Вона відступила два кроки, і губи її затремтіли". [2]

2.6. Вибір та опис музичного оформлення постановки

Після того, як задум хореографічного твору зафіксований у програмі та композиційному плані, готується музичний матеріал майбутнього твору. Часто постає питання, як саме створюється танець: на готову музику чи же музика підбирається або пишеться відповідно до задуму хореографа. У всіх випадках співпраця хореографа з музикантом, краще з композитором, є необхідною умовою успіху.

Аналіз музичного матеріалу з точки зору структури та драматургії допомагає балетмейстеру краще, як використовувати у хореографії. Після аналізу музичної основи можна внести результати до композиційного плану для подальшої роботи над постановкою.

Для музичного оформлення хореографічної постановки «Портрет Доріана Грея» було використано твори найвідоміших світових композиторів Каміля Сен-Санса, Абель Коженювський, Цезаре Пуні, Семена Гулак-Артемовського.

Музика Шарля Каміль Сен-Санса – французького композитора, наповнена надзвичайною глибиною та пластичністю, також відрізняється своєрідною гармонією та ритмами. У творі «Aquarium» звучання флейти відтіняється звучаннями і глісандо у фортепіано і скляної гармоніки. Воно чудово асоціюється з прекрасним, весняним, сонячним, мерехтливим днем, який описує Оскар Вайлд.

Польський композитор Абель Коженювський з музичним твором «Charms» обраний для сцени кохання та смерті Сибіли. Він передає ніжні почуття Сибіли Вейн до головного героя, їх красу та трагічність.

В епізоді гедонізму Доріана Грея, щоб показати його занурення у задоволення, гріхи і втечу від реальності та сумління, використовується уривок з опери «Запорожець за Дунаєм» Семена Гулак-Артемівського-українського композитора. А саме уривок з другого відділення опери, танець одалісок. У цій мелодії є східні, звабливі мотиви, які підкреслять цей епізод.

Для вбивства художника Безіла, кращого друга Доріана, обрано уривок проповіді з балету «Есмеральда» на музику відомого італійського композитора Цезаря Пуні. У ній є зростання емоційного конфлікту між героями їх суперечка та розв'язка – вбивство. Закінчення музичного твору передає емоційну байдужість та спокій вбивці після скоєного.

У фінальній частині постановки використовується симфонічна поема Каміля Сен-Санса «Danse macabre» - особливого звучання додає ксилофон, що імітує звуки стуку кісток, це чудово підкреслює характер та містику твору «Портрет Доріана Грея», та ідеально його завершує. Також ця музична тема може бути використана протягом усієї постановки.

Музичне оформлення епізодів:

1. «Aquarium» К. Сен-Санс;
2. «Charms» А. Коженювський;
3. Уривок з опери « Запорожець за Дунаєм» танець одалісок С. Гулак-Артемівський;
4. Уривок з балету « Есмеральда» проповідь Ц. Пуні;
5. « Danse macabre» К. Сен-Санс.

ВИСНОВКИ

У роботі на тему « Портрет Доріана Грея» за мотивами твору Оскар Вайлда використано велику кількість інформації для отримання кращого результату, завдяки якій можна підбити підсумки. У першому розділі інформація більш узагальнена для кращого розуміння теоретичної частини.

Проаналізувавши літературні джерела мистецтва балетмейстера легше усвідомити, як саме має будуватись робота з артистами у ході постановки. З чого варто почати і на що звернути увагу, де можуть бути помилки та інше.

Добре опрацьована характеристика джерела дає можливість зануритись у світ Оскар Вайлда зрозуміти епоху, стиль, проблеми, особливості, характер персонажів їх переживання та втрати. Розкрити сутність головного героя.

У процесі виникнення описується стимул, який наштовхнув мене саме на цю тему.

Також у першому розділі описуються інші постановки за мотивами твору «Портрет Доріана Грея». Богдан Струтинський і Вадим Прокопенко мають свою постановку в Київському театрі оперети, засновану на мюзиклі «Доріан Грей» угорського композитора Матіаса Варконі.

Другий розділ містить конкретну інформацію постановки. Лібрето за сюжетом літературного твору О. Вайлда.

У підрозділі 2.2. знаходиться паспорт постановки - опис ідейно-тематичний аналіз.

Композиційно-архітектурна побудова містить покроковий хід подій.

Також описані дійові особи їх характер та переконання. Це важливо для створення певного образу героїв для виконавця і не тільки. Артист має його добре відчувати, щоб глядач міг усе зрозуміти задум балетмейстера постановника.

З тієї ж причини описується вибір музичного матеріалу. У цій роботі, він обраний від різних композиторів навіть є уривки з балету та опери. Моє

завдання було, як найточніше передати емоції, почуття, переживання героїв у кожному епізоді, але в міру того, що різні композитори спільної теми вона немає.

Тож, з ходом роботи засвоєно багато теоретичних і практичних знань, які надалі будуть використовуватись для роботи балетмейстером постановником з артистами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бугаєць Н. А., ОЛ-Пінчук, Шнчук С. І. Мистецтво балетмейстера Навчально-методичний посібник для студентів-хореографів бальної спеціалізації спеціальності «Хореографія».
2. Вайлд О.. «Портрет Доріана Грея».
3. Бевз М. Аналіз професійних компетентностей під час вивчення дисципліни «Мистецтво балетмейстера» (освітній рівень «бакалавр») *Культура і сучасність*. 2017. № 1. С. 87–92.
4. Голдрич О. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
5. Забута Б. І. Музичне забезпечення хореографічних постановок : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : Волинські обереги, 2011. 194 с.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
7. Зубатов С. Стиль викладання в хореографії. Київ : Ліра-К, 2019. 92 с.
8. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
9. Кривохижа А. Гармонія танцю : методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2003. 100 с.
10. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
11. Лань О. Актуальність втілення прийомів сучасного перформансу в практиці режисури одноактного балету /Сучасне хореографічне мистецтво : підґрунтя, тенденції, перспективи, тенденції розвитку : навчально-методичний посібник : / упоряд. О. Плахотнюк // О.

Плахотнюк, Л. Андрущук, Т. Благова та інші.– Львів: СПОЛОМ, 2016, – 240 с.

12.Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с.

ДОДАТКИ

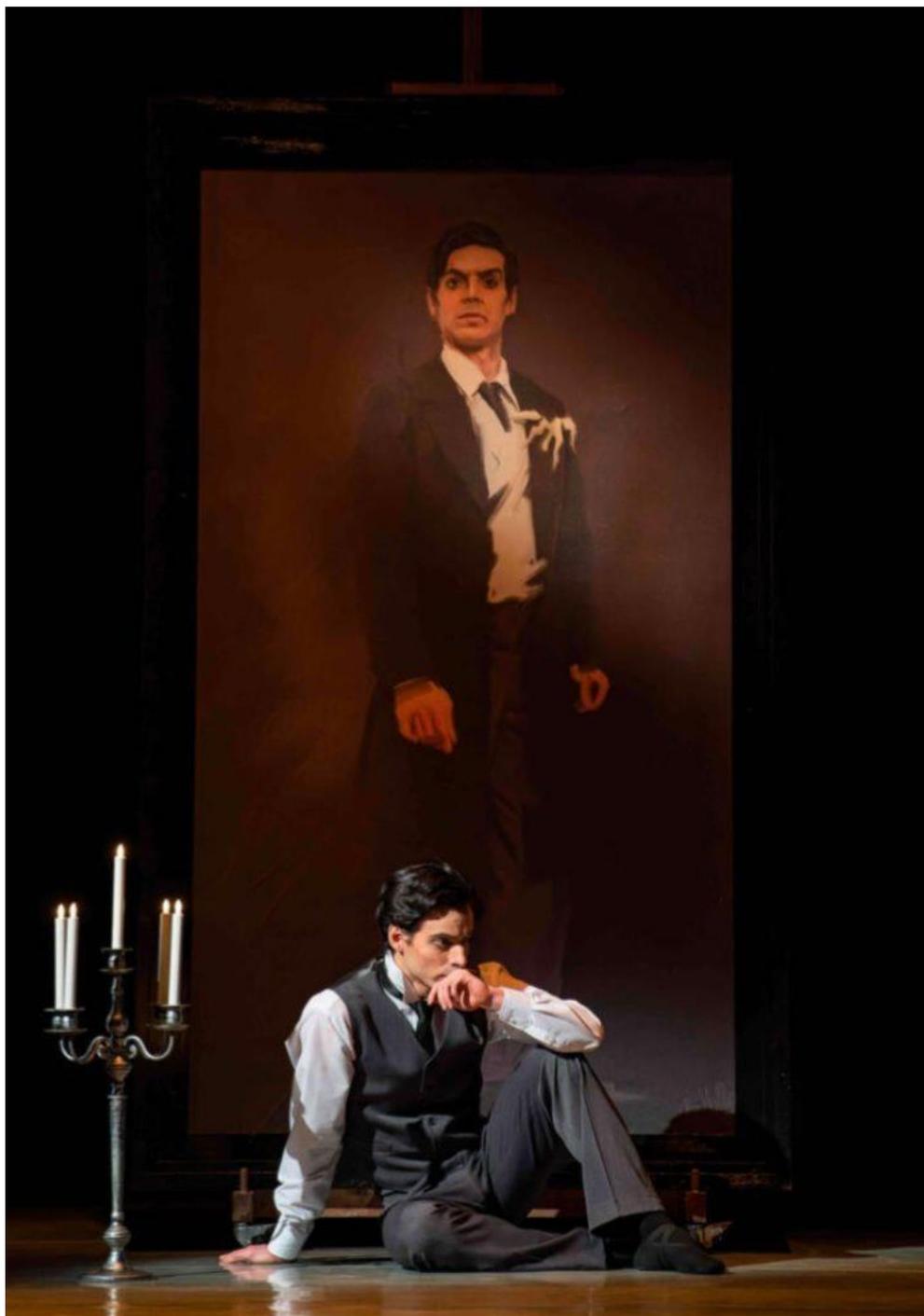
Додаток А. Приклад фрагменту з епізоду кохання і смерті Сибіли Вейн – дуетного танцю Доріана та Сибіли.

Додаток Б. Приклад костюмів головних героїв.

Додаток В. Приклад оформлення декорацій

Додаток Г. Приклад фінальної сцени.

